

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Контроль якості та безпеки продукції м'ясопереробної галузі»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 181 Харчові технології
Освітня програма «Харчові технології»

Рік навчання 4, семестр 7 (денна); 5, семестр 9 (заочна)
Форма навчання денна, заочна (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор навчальної дисципліни

Контактна інформація лектора (e-mail)

URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України

ІВАНЮТА Анастасія, к.т.н, доцент

ivanyta07@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5206>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – формування у студентів системи знань щодо засвоєння ними теоретичних та практичних основ контролю якості харчових виробництв, вивчення класифікації методів контролю, що використовуються, оволодіння навичками та вміннями виконувати контроль за показниками якості та безпеки сировини, готової продукції та проміжних стадій виробництва.

Завданням дисципліни є підготовка майбутніх фахівців, які чітко розуміють контроль якості та безпеки м'ясних продуктів, критерії гігієнічної оцінки виробництва м'ясних продуктів та орієнтуються в сучасних системах забезпечення безпечності м'ясних продуктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: основи гігієнічної оцінки м'ясних продуктів; основні шкідливі речовини, що можуть знаходитися в м'ясних продуктах; методи виявлення шкідливих речовин в м'ясних продуктах і способи зниження їх впливу на організм людини, небезпеки, пов'язані зі споживанням різних м'ясних продуктів; особливості ведення технологічного процесу, що дозволяють знизити вміст або інактивувати шкідливі речовини в м'ясних продуктах.

Уміти: застосовувати нормативно-правові документи з питань безпеки в умовах виробництва; попереджувати потрапляння шкідливих речовин у м'ясних продуктах; здійснювати контроль санітарного стану в конкретних умовах виробництва; давати висновок про безпеку м'ясних продуктів; проводити гігієнічний аналіз основних технологічних процесів виробництва м'ясних продуктів та розробляти і запроваджувати систему HACCP; впроваджувати системи управління якістю та безпечністю продукції харчових підприємств, шляхом аналізу ризиків та контролю (регулювання) у критичних точках або аналогічних систем забезпечення безпечності під час приймання і зберігання сировини, підготовки її до виробництва, під час технологічного процесу виробництва харчової продукції та її зберігання; Визначати відповідність показників якості сировини, напівфабрикатів і готової продукції нормативним вимогам за допомогою сучасних методів аналізу (або контролю); впроваджувати сучасні системи менеджменту підприємства; дотримуватися санітарно-гігієнічних вимог та правил техніки безпеки, проводити технічні та організаційні заходи щодо організації безпечних умов праці під час виробничої діяльності; організувати та координувати служби вхідного, операційного та приймального контролю якості та безпеки харчової продукції: перевіряти якість виробів (товарів), сировини, напівфабрикатів, які використовуються для виготовлення харчової продукції, їхній стан та умови зберігання; приймати участь у проведенні контролю витрат сировини і виходу готової продукції.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі різного рівня складності у процесі навчання, із застосуванням базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук та розв'язувати практичні проблеми технічного і технологічного характеру у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК6. Здатність укладати ділову документацію та проводити технологічні та економічні розрахунки.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН 20. Вміти укладати ділову документацію державною мовою.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, самостійні)		Результати навчання	Завдання	Оцінювання
	Денна	Заочна			
7 семестр денна, 9 семестр заочна					
Модуль 1 Організація контролю якості продукції на підприємстві					
Тема 1. Методологічні, організаційні та економічні аспекти контролю якості продукції галузі	2/4/-	1/-/20	Знати системи контролю якості продукції. Види технічного контролю. Елементи системи контролю якості. Організація контролю якості продукції на підприємстві. Система профілактики браку на підприємстві	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання та захист лабораторної роботи 1.	10
Тема 2. Методи оцінки контролю якості продукції галузі	4/4/20	1/1/20	Знати основні показники харчової цінності продуктів харчування. Основні показники безпеки харчової продукції. Методологію контролю якості харчової продукції. Використання органолептичних методів при оцінюванні якості харчової продукції. Основні відомості про органолептичну оцінку. Використання інструментальних методів при оцінюванні якості харчової продукції	Виконання та захист лабораторної роботи 2; опрацювання та виконання самостійної роботи 1	10/20

Тема 3. Безпечність продукції харчової промисловості	2/6/20	1/1/20	Вміти застосовувати нормативно-правові документи з питань безпеки в умовах виробництва; попереджувати потрапляння шкідливих речовин у м'ясних продуктах; здійснювати контроль санітарного стану в конкретних умовах виробництва; Знати характеристики бактерійних токсинів та токсичних елементів	Виконання та захист лабораторної роботи 3; опрацювання та виконання самостійної роботи 2	10/20
Модуль 2 Контроль показників якості і безпечності м'ясної продукції					
Тема 4. Організація контролю якості на підприємстві	3/4/20	1/1/10	Знати організацію контролю якості на підприємстві Вміти знаходити та застосовувати ефективні шляхи поліпшення якості продукції	Виконання та захист лабораторної роботи 4; опрацювання та виконання самостійної роботи 3	10/20
Тема 5. Контроль безпечності і якості тваринних жирів	2/6/15	2/1/20	Знати класифікацію харчових тваринних жирів. Показники якості харчових тваринних жирів. Санітарно-гігієнічні вимоги до виробництва харчових топлених жирів. Правила приймання та відбір зразків для досліджень топлених жирів	Виконання та захист лабораторної роботи 5; опрацювання та виконання самостійної роботи 4	10/20

Тема 6. Показники якості м'ясних консервів	2/6/-	-/-/20	Знати класифікацію та характеристику окремих груп м'ясних консервів. Органолептичну оцінку якості м'ясних консервів. Фізико-хімічні показники якості м'ясних консервів.	Виконання та захист лабораторної роботи 6	10
Всього за семестр	15/30/75	6/4/110	-	-	70 100*0,7 (максимум 70 балів)
Екзамен					30
Всього за курс					100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Студент повинен здавати усі роботи в заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування, використанні мобільних девайсів, додаткової літератури під час модульних контрольних робіт, заліків та екзаменів заборонено. Письмові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування лекційних та лабораторних занять є обов'язковим для всіх студентів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем або в он-лайн формі. Пропущені лабораторні заняття відпрацьовуються студентами в лабораторії кафедри.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

- 1.Технологія зберігання, консервування та переробки м'яса / Підручник, 2-ге видання, доповнене / Л.В. Баль-Прилипко, М.С. Ніколаєнко, Н.М. Слободянюк, В.М. Ізраєлян, С.Г. Даниленко, М.М. Гудзенко – Вид. 2-ге, випр. та доп.– К.: НУБіП України, 2022. – 367 с.
- 2.Методи контролю якості харчової продукції : метод. рекомендації до лабораторних робіт / уклад. : М.М. Воробець, І.М. Кобаса, І.В. Кондрачук Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 32 с.
3. Головка М. П., Власенко І.Г., Головка Т. М., Семко Т. В. Гігієна та санітарія переробних підприємств: навчальний посібник. – Х.: Світ Книг,2022.218.с.
4. Сачко А.В., Дійчук В.В., Воробець М.М., Сема О.В. Інструментальні методи аналізу харчової продукції : навч.- метод. посібник. Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича, 2020. 80 с.
5. Черевко О.І., Крайнюк Л.М., Касілова Л.О. Методи контролю якості харчової продукції : навч. посібник. Суми : Університетська книга, 2019. 512 с.
6. Янчева М. О., Пешук Л. В., Гащук О. І. Технологія м'ясопродуктів з нетрадиційної м'ясної сировини. Київ: Центр навчальної літератури. 2017. 296 с.
7. Перцевий Ф. В. Промислові технології переробки м'яса, молока та риби. Київ: Інкос, 2016, 340 с.
- 8.Пешук Л. В. Технологія переробки вторинних продуктів м'ясної галузі, Київ: Центр навчальної літератури, 2019, 368 с.
9. Янчева М. О., Пешук Л. В., Дроменко О. Є. Фізико-хімічні та біохімічні основи технології м'яса і м'ясних продуктів. Київ: Центр навчальної літератури, 2017, 304 с.
10. Оніщенко В. І. Технологія та товарознавство ковбасних оболонок. Київ: Видавництво Університетська книга, 2015, 224 с.
11. Безродна С. М. Управління якістю: навч. посіб. Чернівці: ПБКФ «Технодрук», 2017. 174 с.
12. Баль-Прилипко Л. В. Технологія зберігання, консервування та переробки м'яса: підручник. Київ, 2010. 469 с.

13. ДСТУ ISO 9000:2015. Видання. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT).

14. Костенко Є. Є. Аналітичні методи контролю якості та безпеки харчових продуктів: навч.

посіб. Київ: НУХТ, 2016. 180 с.

15. Крайнюк Л. М. Методи контролю якості харчової продукції: навч. посібник; Харківський державний університет харчування та торгівлі. Київ: Кондор, 2016. 512 с.

16. Троснікова І. Ю. Стандартизація, метрологія та контроль якості продукції: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 89 с.

Додаткова література

1. Яцков М. В., Корчик Н. М., Мисіна О. І. Виробничі процеси та обладнання об'єктів автоматизації: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2014. 389 с.

2. Буденкова Н. М. Фізико-хімічні методи аналізу: Інтерактивний комплекс навално-методичного забезпечення. Рівне: НУВГП, 2006. 45 с.

3. Буденкова Н. М., Яцков М. В., Мисіна О. І. Фізико-хімічні методи аналізу: навч. посіб. Рівне: УДУВГП, 2002. 131 с.

4. Василенко Г., Дорофєєва О., Голуб Б., Миронюк Г. Посібник для малих та середніх підприємств м'ясопереробної галузі з підготовки та впровадження системи управління безпечністю харчових продуктів на основі концепції НАССР: посібник. Міжнародний інститут безпечності та якості харчових продуктів, м. Київ, 2011. 236 с.

5. Іващенко О. Д., Нікозять Ю. Б., Дмитренко В. І., Кудрик М. А., Стебліна К. П. Хімія і методи дослідження сировини та матеріалів: навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 606 с.

7. Гурин В. А., Востріков В. П., Кузьмич Л. В. Основи промислових технологій і матеріалознавства: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2019. 310 с.

8. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Товарознавство сировини, матеріалів і засобів виробництва: навч. посібн. Полтава: ПУЕТ, 2012. 512 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://library.nuft.edu.ua/inform/myaso2015.pdf>

2. <https://tourism-book.com/pbooks/book-83/ua/chapter-3323/>

3. <https://certificant.org/uk/sistema-yakosti-haccp-xassp-na-varti-interesiv-spozhiwachiv/>

4. <https://consumerhm.gov.ua/2-bez-katehorii/259-sistema-analizu-nebezpek-i-kritichnikhtochok-kontrolyu-hacc>